

MŪSŲ LIETUVA

NR. 47 (1321) XXV 1973 M. LAPKRIČIO - NOVEMBRO 22 D. 60 centavų
Rua Juatindiba, 20 Caixa Postal 4421 01000 São Paulo, ESP. Tel. 273-0338

BRAZILIJA

S. PAULO

ŽEMĖS DREBĖJIMAS

Pirmadienio rytą, lapkričio 19, Ave Paulista ir Brigadeiro Luiz Antonio aukštųjų pastatų gyventojai pajuto drebant ar truputį svyruojant sienas. Kai kur sienose pasirodė net poros metrų ilgumo plyšiai. Kaikas juto galvą svaigstant ar sukančiantis, ir manė apsirgę. Kiti išsigandę, spruko laiptais laukan, bijodami, kad pastatas nesugriūtų.

Atbėgę inžinieriai ir specialistai, apsiteiravę žmonių, kas ir kaip atsitiko, dabar aiškina, kad buvę silpni žemės sudrebėjimai. O žemė drebėjusi todėl, kad tose avenidose esą statoma daug aukštųjų pastatų, grėžiamos gilios skylės žemėn, kur akmuo esąs minkštas, lengvai sugerias ir lengvai paleidžia vandeni. Tada atsirandančios požemyje tuštumos, kurios slenka artimoji žemė, palikdama kitas tuštumas. Didelis aukštųjų pastatų svoris, nors ir labai nežymiai, bet smukdo juos žemėn ir todėl viršutiniuose aukštuose pajuntamas svyravimas. Nesą pavojaus, kad pastatai dėl to sugriūtų. Šitie susvyravimai nesą pirmi S. Paule. Jie pasitaiką kas pusmetis, ar bent kas metai.

IR ARGENTINOJE IR ČILĖJE

Tačiau tuo pačiu metu buvo jaučiami žemės drebėjimai ir Argentinoje ir Čilėje, kur išgąsdino daug žmonių, nors tenai tokių aukštųjų pastatų nesą.

METEORAS IŠGĄSDINO

Brazilijos Šiaurės rytuose sekmadienį, tarp 18,30 ir 19 v., Fortaleza, Feira de Santana Recife, Salvador, Caruarú, Vicosá, Teresinha miestuose ir a-

pylinkėse šimtai žmonių regėjo danguje didelį šviesulį. Iš pradžių buvęs didumo kaip pilnas Mėnulis, paskui, „užaugęs“ iki keturių mėnulių didumo ir dingęs. Tai regėjęs astronomas Claudio Pamplona, Antares observatorijos technikas, mėgino nufotografuoti, bet nuotrauka išėjus nelabai aiški. Tačiau esą tikra, jog šviesulys buvęs sprogsiantis meteoritas, kurs, patekęs žemės atmosferon, sudegęs.

PAKELS ALGAS

S. Paulo gubernatorius Laudo Natel paskelbė, jog su sausio 1 diena pakelsias 15 proc. algas visiems valstybės tarnautojams.

NUMUŠ MĖSOS KAINAS

Gruodžio 15 valdžia sumažins mėsos kainas ir griežtai prižiūrės, kad būtų jų laikomasi. Dabar už gyvo jaučio arobą imama 125 kruzeirai, nors valdžios nustatyta kaina yra 63 kr. Naujoji kaina būsianti 90 kr. už arobą.

Pasaulyje

VATIKANAS

Popiežius Paulius VI pirmadienį priėmė 350 vienuolių seserų, viršininkų įvairių vienuolynų. Jas sveikindamas tarp kitko pasakė:

„Antrosios Vatikano santarybos pageidautasis susidabartinimas (aggiornamento) arba suderinimas savo gyvenimo ir veiklos su šių dienų pasaulio reikalais ir formomis, nereiškia, jog reikia, ar yra galima supasaulinti religinį vienuolinį gyvenimą. Ne, ne supasaulinti jį reikia, o taip išstbulinti, kad jis būtų naudingesnis pasauliui.“

„Vienuolinis gyvenimas tikrai yra sunkus. Tai patvirtina neturto, skaistybės, klusnumo,

ŠLOVINAME JĖZŲ KRISTŲ VISATOS IR SAVO VALDOVĄ JO METINĖS ŠVENTĖS DIENĄ!

Tikrai verta, reikalinga ir teisinga jį šlovinti, nes jis yra: tikras Dievas iš tikro Dievo, per jį yra visa sutverta. Jis dėl mūsų išganyto nužengė iš dangaus, buvo prikaltas prie kryžiaus, nukankintas ir palaidotas... Jis prisikėlė iš numirusių, įžengė į dangų.

JIS VĖL GARBINGAI ATEIS GYVŲJŲ IR MIRUSIŲJŲ
TEISTI IR VIEŠPATAUS PER AMŽIUS.

Ir Jis pasakė:

„Man duota visa valdžia danguje ir žemėje. (Mt 28.18)„, Eikite į visą pasaulį ir skelbkite Evangeliją visai kūrinijai. KAS ĮTIKĖS IR PASIKRIKŠTYS, BUS IŠGELBĖTAS, O KAS NETIKĖS, BUS PASMERTAS“ (Mk. 16,15-16).

SVARBIAUSIAS MŪSŲ KARALIAUS ĮSAKYMAS:

„Aš jums duodu naują įsakymą, kad jūs vienas kitą mylėtumėte, kaip aš jus mylėjau. Iš to visi pažins, kad esate mano mokiniai, jei mylėsite vieni kitus (Jo. 13.34-35).

TODĖL JĖZAUS KRISTAUS KARALYSTĖ YRA:

Tiesos ir gyvybės karalystė. Šventumo ir malonės karalystė. Teisingumo, meilės ir taikos karalystė (Mišių prefacija’).

MŪSŲ KARALIUS MYLI MUS

„Niekas neturi didesnės meilės už tą, kuris duoda savo gyvybę už savo draugus“ (Jo.)

ŠTAI MŪSŲ PAČIŲ IR VISO PASAULIO TAIKOS, RAMYBĖS IR LAIMĖS PASLAPTIS.

LAIMINGAS, KAS TAI TIKI IR TUO GYVENA!

broliškos meilės ir bendro gyvenimo uždedami reikalavimai. Betgi būtų klaidinga pakeisti vienuolinio gyvenimo būdą priimančiam pasauliečių gyvenimo patogumus, neva todėl, kad būtų galima lengviau prie jų prieti ir jiems padėti. Religinio vienuolių gyvenimo požymis-taisyklė yra visiškasis pasišventimas Dievui, o ne socialinė ar apaštališka veikla, nors kažkaip ji būtų naudinga ir nuopelninga.“

Popiežius pasakė, jog esama labai džiugių ir nuostabių religinio-vienuolinio gyvenimo atsinaujinimo bei sustiprėjimo pavyzdžių Bažnyčioje, nors visi vienuolynai pergyvena pasauliųjų stokos krizę, vyresnės ir jaunesnės kartos įtampas. Tačiau jis ragino pasitikėti Kristumi. „Jis jus pašaukė, jis ir nesiliaus jus palaikyti“.

ARABAI REIKALAUJA

Pamatę, jog naftos sulaiky-

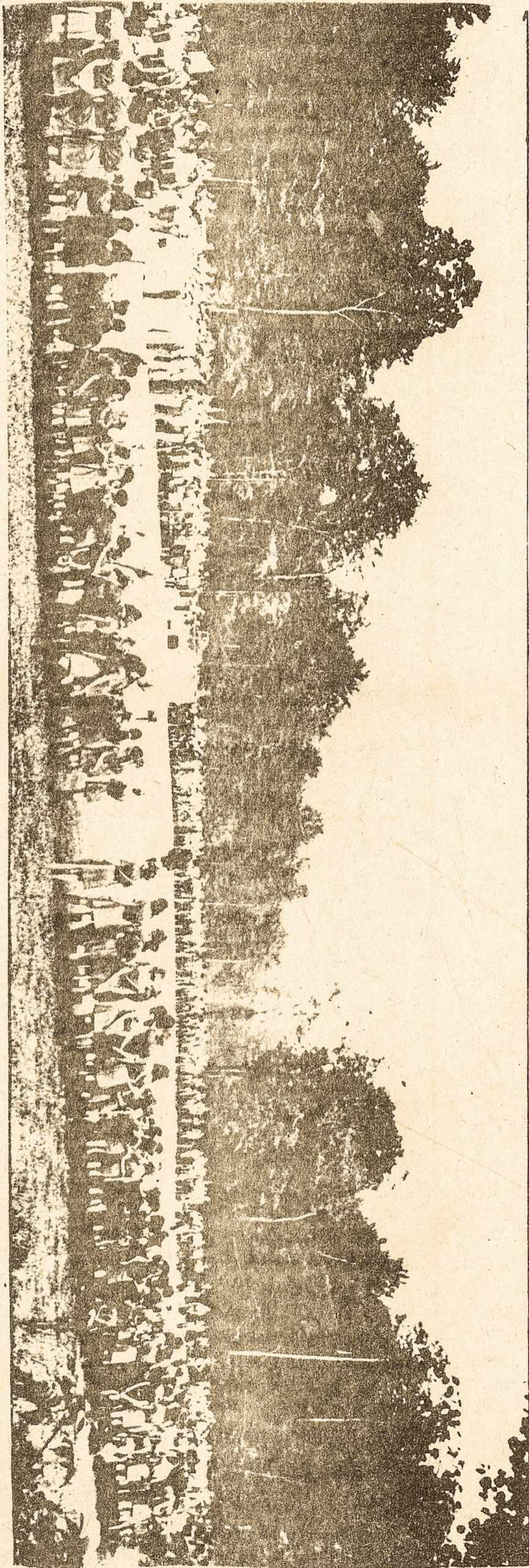
mas Europai, Amerikai įvarė politikams ir vyriausybėms baimės, arabai dar labiau įsidrąsino ir pareikalavo, kad Japonija tuojau nutrauktų diplomatinius ryšius su Izraeliu. Jei to nepadarysiant, arabai ir jai nebėduosią naftos. O kadangi Japonijos visa industrija 90 procentų naudoja arabų naftą, tai jos nutraukimas būtų kraštui tikra katastrofa. Rašant šias eilutes, Japonija dar nebuvo atsakiusi arabams, ar nusileis, ar ne.

EGIPTAS NESUTIKO

Golda Meir prašė Egipto prezidento Sadato atidėti iki po N. Metų derybas dėl taikos. Sadatas nesutinka ir reikalauja pradėti jas gruodžio pradžioje. Gir- di, to reikalauja J. Tautų rezoliucija. Meir nori atidėti iki po N. Metų, nes prieš N. Metus turi būti nauji parlamento rinkimai ir tas laikas vyriausybei esąs nepatogus.

LAISVAME PASAULYJE

Lietuvių skautijos jubiliejinėje stovykloje Beaumont, Ohio, rugpjūčio 26 d. paskutiniam paradui išsirikiavo tūkstantinė Lietuvių jaunimo minia.

Prasidėjo teisminis apklausimas mokyt. Brilienės byloje.

Vilkaviškio vid. mokyklos mokytoja Ona Brilienė buvo 1970 atleista iš darbo, kai jos vaikų pirmosios komunijos nuotrauka pakliuvo į direktoriaus rankas. Atleistoji kreipėsi į aukščiausiąjį teismą, skųsdama neteisėtą atleidimą. Teismo eigą LKBB toliau taip aprašo:

(Ar tu tiki?)

Prasidėjo teisminis apklausimas.

— Tu tiki ir eini viešai į bažnyčią?

MOKYTOJOS O. BRILIENĖS PERSEKIOJIMAS

— Taip, aš esu tikinti ir einu viešai į bažnyčią. Užteks man slapstytis, — aš išsislapsčiau 21 metus, o dabar, kada viešai iškėlė mano religinius įsitikinimus, aš nematau reikalo slapstytis.

— Ką pasakei vaikams per paskutinę pamoką?

— Aš pasakiau vaikams, kad aš daugiau jų nemokysiu. Mane atleido iš darbo dėl to, kad aš tikiu Dievą.

Mokyt. Brilienė, kreipdamasi į teismą paklausė:

— Jei švietimo skyrius turėjo teisę už tikėjimą atleisti iš darbo, argi aš neturiu teisės nė pasakyti, už ką mane atleido išdirbusią 21 metus? Nejaugi už girtuokliavimą...

— Tu vaikams dar kažką pasakei?

— Pasakiau, kad žmogus turi būti tvirtų įsitikinimų, kad geriau mirti stovint, negu gyventi šliaužiojant.

— Ką esi baigusi?

— Pedagoginį institutą Vilniuje. Specialybė — geografė.

Toliau kalbėjo Vilkaviškio raj. švietimo skyriaus vedėjas Šačkus, primindamas, kad Brilienė yra tikinti, trukdanti ateistinį darbą su vaikais, viešai einanti į bažnyčią. Net būtų kelianti vien dėl to, kad šita reikalą labiau išgarsintų.

Teisėjo klausinėjamas Šačkus nuolat maišėsi ir paliko visiems apgailėtiną įspūdį: „Tai mat, kad tu nieko nežinai, nežinai nė kaip žmogų atleisti iš darbo“. — priminė teisėjas.

(Diskusijos šalia teismo):

Teismui tariantis, salėje vyko gyvos diskusijos. Prokuroras:

— Tokia mokytoja, kaip tu, negali mokyti vaikų. Tu apsime-tėlė, vaikų žalotoja! Tu ir savo vaikų neturi teisės auklėti. Mes atimsim nuo tavęs vaikus, kad jie išaugtų tikri tarybiniai žmonės, o ne sugadinti.

— Atseit, savo vaikams negalima perteikti tikėjimo, nes jie yra mokiniai; vėliau bus studentai — ir vėl negalima tikėti; tai kada žmogus gali tikėti? Kai jis jau pensininkas? Tai tokia yra tikėjimo laisvė? — kalbėjo prokurorui vienas vyras.

Prokuroras tęsė savo: „Išmesim vieną mokytoją, kitą, jei

kas dar pabandys pasirodyti tikintis, ir pamatysit...“

— Tai jūs nesilaikot savo įstatymų.

— Mes turime savo tikėjimą ir įstatymus, ir pagal juos tokie mokytojai nedirbs mokykloje...

Tuo tarpu įsikišo kitas vyras:

— Nors aš netikintis esu, bet šioji mokytoja neteisingai atleista iš darbo. Tai įstatymų pažeidimas. Tarybiniai įstatymai garantuoja sąžinės laisvę, o kokio čia laisvė, jei už religinius įsitikinimus svarstė, svarstė ir iš darbo išmetė.

(Sprendimas, bet jis sabotuojamas):

Tuo metu sugrįžo iš pasitarimo teisėjai ir perskaitė sprendimą, kad mokytoja grąžinama į darbą. Perpykęs prokuroras pareiškė:

— Aš šito neprileisiu.

Švietimo skyriaus vedėjas beviltiškai kalbėjo:

— Dabar sužlugdys visas ateistinis darbas...

Po aukščiausiojo teismo sprendimo sugrąžinti Brilienę į darbą, Vilkaviškio prokuratūra pasikvietė mokinių tėvus, kurie spalio mėnesį buvo rašę skundą, ir davė jiems pasirašyti po tekstu, jog O. Brilienė į darbą sugrąžinta.

Tačiau mokyt. Brilienė į darbą nebuvo sugrąžinta. Kai ji su teismo vykdytoju atvyko į mokyklą, švietimo skyriaus vedėjas teismo vykdytojui erzliai at-rėžė:

— Aš nepriimsiu. Ateikite 15 val.

Matyt, reikėjo reikalą su kažkuo aptarti. Po pietų Šačkus aktą pasirašė ir liepė eiti į mokyklą.

Tęsinys 4 psl.

Petras Pakalnis

NETIKĖTAS PASISEKIMAS

Per paskutiniuosius 6 metus beveik visi arabų kraštai pergyveno krizes. Prieš Maroko ir Jordano karalius buvo padaryti pasikešiniai, keli Libijos karininkai pašalino nuo sosto karalių, Egipte mirė prezidentas Nasseris, o prieš jo įpėdinį buvo ruošiamas perversmas. Po 1967 m. karo, Irakas negailestingai korė tariamus ar tikrus šnipus, o Sirija vos suvaldė arabų partizanus. Ypač po paskutiniojo žydu ir arabų karo arabai buvo suskilę ir jautėsi pažeminti. Kitados taip šaunūs musulmonai, valdė Arabiją, Turkiją, Balkanus, Šiaurės Afriką ir dalį Ispanijos, dabar per 25 metus nepajėgė įveikti 3 milijonų žydų. Todėl jų širdyse ruseno pyktis ir noras atsikeršyti žydams bei atgauti prarastą garbę.

Tas noras pradėjo tapti tikrove ketvirtuoju žydu ir arabų karu, prasidėjusiu spalio 6 dieną. Netikėdami, kad kariuomenės kilnojimai Sirijoje ir Egipte gali reikšti karą, žydai ramiai šventė Jom Kippur – susitaikymo – šventę ir buvo paleidę atostogauti nemažai karių. Todėl šio karo pradžioje arabams pavyko prasiveržti pro Izraelio įsitvirtinimus ir atgauti dalį okupuotų žemių. Per pirmąsias dvi karo savaites arabai kovojo šauniai ir atgavo prarastą prestižą. Vienas arabas žurnalistas amerikiečiui karo korespondentui pareiškė: „Nesvarbu, jei Izraelitai atakuos ir mus vėl varys atgal. Svarbu yra tai, kad pasaulis iš mūsų nebesijuoks, kai mes grasinsime karu. Mūsų grąsinimus niekas nelaikys tuščiažodžiavimu ir turės su mumis skaitytis“. Kitas arabas taip išsi-

reiškė: „Jei pralaimėsime ir šį karą, ruošimės kitam. Žmonių ir pinigų mes turime užtekčiai“.

Žmonės ir pinigai

Tikrai, žmonių ir pinigų arabai turi užtekčiai. Keturios arabų valstybės, dabar kovojančios prieš žydus, turi iš viso 55 milijonus gyventojų. O pinigų arabai turi daugiau negu protingai gali sunaudoti. Taip pavyzdžiui, maža arabų valstybėlė (emiratas) Kuwaitas, kuris turi virš pusės milijono gyventojų (270.000 svetimšalių ir 262.000 vietinių), už naftą gauna kasmet virš 800 milijonų dolerių. Kai JAV prezidentas gauna kasmet 200.000 dolerių algos, Kuveito emiras gauna 28 milijonus dolerių.

Tačiau per ketvirtąjį žydu ir arabų karą arabams pradėjo

sektis geriau ne dėl jų pinigų ar žmonių, bet dėl naujų ginklų, kuriuos jie gavo iš Sovietų. Po nelaimingojo 1967 m. karo rusai davė Sirijai ir Egiptui už tris milijardus dolerių naujausių ginklų. Sovietinė priešlėktuvinė raketa, vadinama SA-6, yra tokia taikli, kad nuo jos nepasprunka joks lėktuvas. Ji pirmą kartą panaudojama šiame kare. Taip pat ir naujieji rusų 36 tonų tankai yra žydu pabaisa. Per pirmąją karo savaitę tie tankai sunaikinę apie 300 žydu tankų. Tuo pačiu laiku JA Valstybių ir savo pagamintais ginklais žydai sunaikinę apie 800 arabų tankų. Sovietai siunčia arabams ginklus dideliais kariniais ir civiliniais transporto lėktuvais, kurie papildė kurą Jugoslavijoje. JAV siunčia ginklus žydams Azoro salų keliu. Spalio 19 prezidentas Niksonas paprašė kongreso, kad skirtų Izraeliui 2 milijardų dolerių pagalbą. Kadangi Sovietai nori pagerinti politinius ir ekonominius santykius su JAV, Brežnevas pakvietė JAV užsienio reikalų sekretorių Kissingerį į Maskvą padėti spręsti dabartinį žydu ir arabų konfliktą. Pasitaręs su Egipto prezidentu Sadatu per 4 dienas, Sovietų premjeras Kosyginas išdėstė Kissingeriui arabų pageidavimus.

O kaip stovi frontai?

Išvarę arabus iš Golan aukštumų, žydai pradėjo žygiuoti į Damaską, Sirijos sostinę. Pake-

liui jie smarkiai sumušė Irako dalinius. Jordano karalius Husseiną nusiuntė rinktinis dalinius į Siriją ir pareiškė, kad neatsisako Jeruzalies dalies, kuri pateko žydams per 1967 m. karą. Sirijai padeda ir Arabijos karalius. Žydai, prisiartinę prie Damasko maždaug 35 kilometrų, sustojo apkasuose ir apšaudė Damasko priemiesčius. Geriausius kariuomenės dalinius jie nusiuntė į Sinajaus pusiasalį. Persikėlę per Sueso kanalą, jie įžygiavo į Egipto teritoriją 90 kilometrų gilyn. Arabai sakosi čia sunaikinę 50 Izraelitų tankų. JAV krašto apsaugos ministerijos apskaičiavimu per pirmąją karo savaitę Egiptas praradęs 6.500 karių, 82 lėktuvus ir 250 šarvotų pabūklų. Sirija netekusi 6.000 karių, 90 lėktuvų ir 650 pabūklų. Izraelis nustojęs 2.000 karių, 88 lėktuvų ir 600 šarvotų pabūklų. Sužeistųjų skaičius esąs trigubai didesnis. Kadangi JAV pristato ginklus Izraeliui, kelios arabų valstybės sustabdė naftos eksportą į Ameriką. O Irakas suvalstybino visus naftos šaltinius. Paprastai, visos NATO organizacijai priklausančios valstybės turi naftos atsargos 65 dienoms. Nežinodamos, kaip toliau elgsis arabai, Europos valstybės taip pat sustabdė naftos eksportą į JAV. Taupydamos benzina, kelios JAV lėktuvų bendrovės sumažino skridimų skaičių.

Nežinia, kuo, kaip ir kada baigsis ketvirtasis žydu ir arabų karas. Tik vienas dalykas yra tikras, kad visos kariaujančios valstybės turės daug nuostolių. Atgavę garbę, arabai gali netekti daug kraujo.

////////////////////////////////////

SUSIRINKIMAI

„VISUOMENĖS VEIKĖJŲ“
ARTISTAI PRAŠOMI SUSIRINKTI JAUNIMO NAMUOS ŠI KETVIRTADIENI, LAPKR. 22 D. 20.30 V. TRUMPAM IR SVARBIAM PASITARIMUI.

§§§§§§§§§§

VISI ŽILVITIEČIŲ TĖVAI

bei talkininkai kviečiami susirinkti šį sekmadienį, lapkr. 25, 17 valandą Jaunimo namuose apyskaitai paruošti ir aptarti kitus aktualius reikalus.

Magdalena Vinkšnaitienė

////////////////////////////////////

LIETUVOS PILIAKALNIAI. Vakariniėje Seredžiaus dalyje yra tvirtovinio pobūdžio piliakalnis su pailga aikšte ir aukštu pylimu. Tai buvusi svarbi lietuvių pilis Dubysos žiotyse XIV amžiuje, kuri nuolat buvo kryžiuočių puolama, bet atlaikė visus uolimus, nors kelis kartus buvo sudegintas jos priešpilis. 1322 m. kryžiuočių puolimas buvęs toks stiprus, kad pilies gynėjai priešė veržimosi sunkiai beįstengė sulaikyti nei ietimis, nei kalavijais ir kitos rūsies ginklais, jog stvėrę rąstus, jais nustumdavę nuo sienų belipančius kryžiuočius. 1362 m. kryžiuočiams sustiprinus puolimus prieš Nemuno tvirtovę ir Káuną sudeginus, buvo sudeginta ir ši pilis.

Petras Pakalnis

RUSIJOS ŽYDAI

Viduramžių laikais jokioje kitoje valstybėje žydai nesijautė taip gerai kaip Vokietijoje. Išvaryti iš Anglijos 1290 m. ir iš Prancūzijos 1306 m., iš Vokietijos jie pradėjo bėgti tik siaučiant marui 1348 - 1939 m. Jie bėgo į artimąją Lenkiją, pasiimdami su savim ne tik savo mantą, bet ir keistoką vokiečių kalbos tarmę, kuri paplito beveik visose Rytų Europos valstybėse. Iš Lenkijos jie slinko palengva į Lietuvą ir į Rusiją. Kiti žydai, išvaryti iš Portugalijos, Ispanijos ir Neapolio karalystės, apsigyveno Turkijoje ir popiežių valdomose žemėse.

Kol Rusijoje žydų buvo nedaug, jie galėjo gyventi ramiai. Bet kai jų skaičius pakilo, kai kurie carai ir didikai pradėjo j juos šnairuoti, ypač po Lenkijos padalinimų 1772 ir 1795 m. Kadangi žydų dauguma užsiėmė prekyba arba amatais, kai kam atrodė, kad jie gyvena iš svetimo prakaito ir praturtėja suktumu. Keli Rusijos carai davė žydams žemės, kad turėtų iš ko pragyventi, ir steigė jų vaikams pradžios mokyklas, kad įeitų į kultūrinį gyvenimą. Bet žydai veržėsi į mokslus ir pelningas profesijas. Esant blogai nuotakai, žydai būdavo išvaromi iš kaimų, perkelti į pasienį, šaukiami į kariuomenę arba suvaromi į getus. Nuo 19 šimtmečio vidurio beveik visos Europos valstybės suteikė žydams pilietybę, bet Rusijoje toji teisė jiems buvo paneigta. Tarp 1870 ir 1880 m. Rusijoje buvo suruoštos net žydų skerdynės. Nelaiminga Rusijos ir Japonijos karo pabaiga 1905 m. revoliucija buvo priskirta žydų machinacijoms. Teisinė žydų emancipacija prasidėjo tik 1917 m. revoliucija.

Paėmę valdžią į savo rankas, komunistai nekeitė teisinės žydų padėties, o trys žydai — L. Trockis, L. Kamenievas ir G. Zinovjevas — buvo artimi Lenino bendradarbiai. Ypač Trockis buvo toks galingas, kad jo pabūgo Stalinas. Įsitvirtinęs komunistų partijos sekretoriaus vietoje Stalinas palengva nustumė Trockį į šalį. L. Kamenievas ir G. Zinovjevas buvo likviduoti.

Nors mūsų laikais žydai Rusijoje sudaro tik 1 proc. gyventojų, bet 7 procentai visų Rusijos mokslo vyrų yra žydai. Žydai veržėsi į techniką, mediciną, mokytojus, muziką, ekonomiką, chemiją, matematiką ir biologiją. Kadangi Rusijoje beveik visos sinagogos uždarytos ir nieko negalima spausdinti hebrajų kalba ir nieko apie žydų kultūrą ir istoriją, po 1967 m. žydų ir arabų karo Sovietų žydai panorą emigruoti į Izraelį. Pradžioje tas žydų noras visokiomis priemonėmis buvo slopinamas. Už emigracijos vizą žydai turėjo mokėti nuo kelių iki keliasdešimt tūkstančių dolerių. Tą lupikavimą Sovietai

PLB pirm. Br. Nainys

TIKINČIAM ŽMOGUI YRA LABAI AIŠKU, JOG SVARBIAUSIA PRIEMONĖ BEDIVIU ŠELSMUI SUSTABDYT IR NET LIETUVOS LAISVEI ATGAUTI YRA NUOŠIRDI, IŠTVERMINGA MALDA IR DORAS GYVENIMAS.

rémė argumentu, kad tiek jiems atsėjęs žydams veltui suteiktas mokslas. Bet, spaudžiant JAV vyriausybei, tas varžtas buvo panaikintas. Dabar per paskutiniuosius dvejus metus iš Rusijos į Izraelį emigravo 72.000 žydų.

Kokie žydai apleidžia Rusiją, rodo šie skaičiai. Nuo 1972 m. sausio mėnesio iki šių metų liepos mėnesio iš Rusijos išvyko 1.807 inžinieriai, 879 gydytojai, 832 mokytojai, 324 muzikai, 299 ekonomistai ir po kelis šimtus fizikų, chemikų, biologų ir matematikų, taigi apie 5.000 aukštai kvalifikuotų žmonių. Rusijai tai yra nemažas nuostolis, o Izraeliui didelis laimėjimas, ypač todėl, kad pusė emigrantų yra jauni žmonės, neturį 30 metų amžiaus. Žydai yra vieningi Rusijos tautų mažuma, kuri išsikovojo teisę emigruoti.

Nesuvirškinę žydų savam krašte, Sovietai nori jiems pakenkti Izraelyje. Po nelemto 1967 m. žydų ir arabų karo rusai apginklavo Egiptą ir Sirijos armijas ir stipriai įsitvirtino Irake. Dabar, kilus ketvirtajam žydų ir arabų karui, rusai, gabena ginklus į Siriją, kad ši atsispirtų Izraelio puolimams. Noroms nenoroms ji padeda ir Egiptui, nors prieš porą metų prezidentas Sadatas išvarė iš savo krašto rusų karo instruktorius. Iš savo pusės JAV vyriausybė siunčia ginklus į Izraelį. Tikro kovų vaizdo negalima susidaryti, nes kiekviena kovojanti pusė nušviečia jas savaip, kad paliktų kovojančių ir tautiečių ūpas.

MOKYTOJOS O. BRILIENĖS PERSEKIOJIMAS

Iš 2 puslapio

Vilkaviškio raj. liaudies teismo teisėjas patarė mokyti. Brilienei rašyti pareiškimą atsistatydinimui iš mokytojos pareigų, nes kitaip Vilkaviškyje negausianti darbo.

Mokykloje padėtis buvo nepakenčiama. Mokytojai nesišveikino ir nekalbėjo. Direktorių kasdien pranešdavo:

— Šiandien pamokų nebus. Gali būti laisva.

Tikriausiai direktorių ne vien savo iniciatyva neleido mokytojos į pamokas. Kažkas bijojo, kad tikinti mokytoja „nesugadintų“ tarybinių mokinių.

(O profsajunga vėl nutarė atleisti):

Gruodžio mėnesį įvyko profsajungos vietos komiteto posėdis, kuriame vėl svarstė mokyti. Brilienę. Ypatingai piktai kalbėjo mokyklos partijos sekretorė mokyti. Urbonienė. Baidiant, visi nubalsavo atleisti O. Brilienę iš darbo. Tas ir buvo padaryta gruodžio 23 dieną.

Kyla klausimas, kas vadavo Brilienės atleidimui. Visą laiką buvo jaučiama, kad švietimo skyriaus vedėjas, direktorius ir kt. yra tik įrankiai kažkieno rankose. Atsidūrę keblioje padėtyje, jie vykdavo tartis net į Vilnių. Nėra abejonės, kad po aukščiausiojo teismo sprendimo direktorių ne savo iniciatyva neleido mokyti. Brilienei dirbti. Kažkas iš Vilkaviškio raj. prokuratūrai patarė apgauti mokinių tėvus, liepiant pasirašyti, kad mokyti. Brilienė į darbą sugrąžinta.

(Atleido ir jos vyrą)

Atleista iš darbo Brilienė bandė susirasti darbą kitur, tačiau Vilkaviškyje negavo net valytojos darbo. Jos vyrui Jurgiui Briliui, dirbančiam Prienų MSV darbų vykdytojo pareigose, buvo sudarytos nepakenčiamos darbo sąlygos ir jis buvo priverstas iš darbo pasitraukti.

Š. m. gegužės mėn., po to, kai plačiai pasaulyje nuskambėjo Lietuvos katalikų memorandumas, į Vilkaviškį atvyko Rugienis ir, išsikvietęs Jurgį Brilių (žmona tik ką sulaukusi 5-to kūdikio negalėjo nuvykti), apgailestavo, nežinojęs apie mokyti. Brilienės persekiojimą ir pažadėjo padėti jai susirasti gerą darbą, tik ne mokykloje. Pačiam Briliui Rugienis priminė

kad tikriausiai jam reiks apleisti ir naują darbovietę, nes jo direktorių esąs didelis ateistas ir nepakęšiąs taip labai tikinčio inžinieriaus, koku esąs Brilius.

(O laikraštis tebekalba apie tikėjimo laisvę):

1971.IX.16 „Valstiečių Laikraštys“ pasirodė straipsnis „Vatikano radijo nuodėmės“. Jame rašoma, kad Vatikano radijas „reguliariai varo šmeižikišką propagandą prieš Tarybų Lietuvą“, kad „lietuviškieji klerikalai begėdiškai nusimeluoja“, „verkšlendami dėl savo tikinčiųjų diskriminavimo Tarybų Lietuvoje“. Laikraštis tęsia: „Tarybų Lietuvos konstitucijos 96 str. garantuoja mūsų respublikos piliečiams sąžinės laisvę, o tuo pačiu ir religinių kultūrų atlikimo laisvę. Tačiau mūsų neapsiribojama vien deklaracijomis, o piliečių teises bei laisves, jų tarpe ir sąžinės laisvę, gina ir kiti įstatymai. LTSR Baudžiamojo kodekso 145 str. numato bausmes už kludymą atlikti religines apeigas. O to paties kodekso 143 str. išaiškina me... nurodoma, jog baudžiamąją atsakomybę užsitraukia... atleidimas iš darbo arba pašalinimas iš mokymo įstaigos... taip pat kitokie esminiai piliečių teisių apribojimai, daromi priklausomai nuo jų pažiūrų į religiją“.

— Kaip matome, — rašo laikraštis, — socialistinėje Lietuvoje tikinčiųjų teises griežtai saugo baudžiamasis įstatymas, o visi puikiai žino, jog kiekvienas Tarybų Lietuvos pilietis, kokią religiją jis beišpažintų, gali laisvai atlikti savo religinio kulto apeigas. O gal ponai iš Vatikano radijo gali pateikti faktų, kada koks pilietis buvo diskriminuojamas dėl savo religinių įsitikinimų — pažemintas pareigose, atleistas iš darbo, pašalintas iš aukštosios mokyklos ar panašiai? “ Bus daugiau.

NEDAUG TEATSILIEPĖ

į redaktoriaus prašymą pasisakyti, ar dėt, ar nebedėt, ar tik sumažinti aprašymus apie katalikų persekiojimus Lietuvoje. Bet visi telefonavusieji ar asmeniškai kalbėjo, praše ir toliau dėt visas gaunamas iš tenai žinias.

Redaktorius

Jaunystės Aidas

DŽIAUGSMAS IR MALONUMAS

Per paskutinius susitelkimo dienas, įvykusias š.m. pradžioje per pokalbį apie savaitgalio pasilinksminimo prasmę, jaunimas susiskirstęs į grupes, stengėsi atsakyti į šituo du klausimu:

- 1) Koks tavo didžiausias malonumas?
- 2) Malonume tu ir sutinki pastovų džiaugsmą?

Šešių grupių atsakymai buvo sekantys:

- padaryti gero kitiems
- gyventi ir santykiuoti su kitais, kad kartu su kitais realizuotųsi gyvenimas.
- dalintis su kitais asmenimis džiaugsmu, kad iš jų pasidarytų bendruomenės džiaugsmas.
- gyventi kitiems
- nuoširdi draugystė.

Atsakymai į antrą klausimą buvo logiška pirmojo klausimo išvada. Nes, pasirinkę autentišką malonumą, jame ir suranda tikrąjį džiaugsmą.

Tad reikia džiaugtis, kad mūsų jaunimas tokio kilnaus nusistatymo. Reikalinga tik juose tai sąmoningai ugdyti, kad mūsų jaunimas netik taip galvotų, bet ir pagal savo kilnų pasirinkimą įstengtų gyventi.

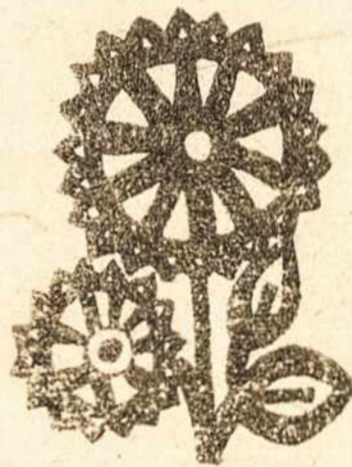
K. Hermanas Šulcas.

STUDIJŲ DIENA (iš 9 psl.)

Po kepsnių, ir trumpo poilsio, dalyviai nėrė į pinesnį klausimą: kaip organizuoti jaunimo kongresą, kuris įvyks Argentinoje ir Brazilijoje 1975 metų pabaigoje ir 1976 metų pradžioje. A. Saulaitis paaiškino pirmųjų dviejų kongresų ruošos eigą ir schemą, diskusijų dalyviai išryškino kai kurias III-iojo kongreso ypatybes: kongreso dalys vyks toliau viena nuo kitos negu anksčiau; ruošą paskirstyta tarp trijų kraštų.

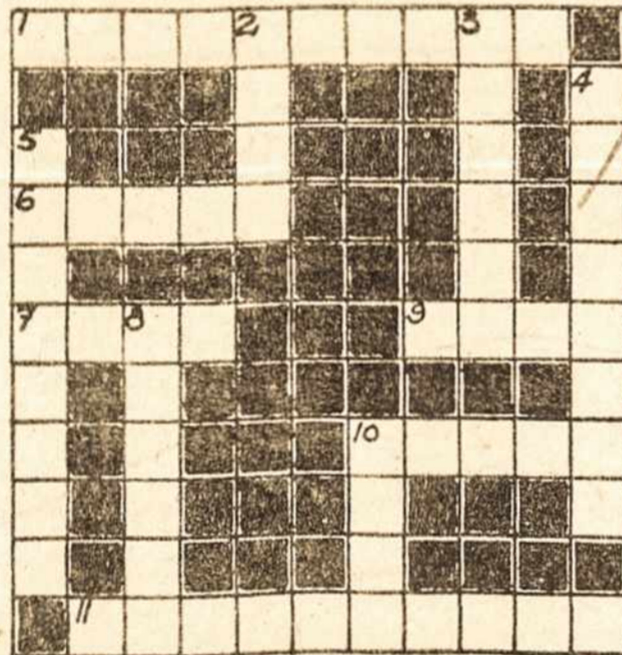
Studijinius projektus paruošė šeši būreliai, kurie po valandos diskusijų savo tarpe pateikė sumanymus.

Finansų reikalą svarstė Algirdas Sliesoraitis, Alfonsas Petraitis, kun. H. Šulcas. Jie siūlė ypatingus renginius, ženkliukus ir suvenyrus, garbės rėmėjų la-

GALVOSUKIS

Nr. 1

Gulsčiai: 1. Pašalpa. 6. Apavo dalis. 7. Svelnus. 8. minkštas. 9. Grindys. 10. Raudumas laukuose. 11. Turis kraujo ryšį.

Statmenai: 2. Zvėrelis. 3. Vardas. 4. Pasakojimai. 5. Paukštis. 8. Lietuvos miestas. 10. Įėjimas.

Apyšakos: 5. Karvelis. 8. Trakai. 10. Anga. Statmenai: 2. Ežys. 3. Juozas (burgis). 4. 9. Asta. 10. Akmuo. 11. Gimnastis.

Gulsčiai: 1. Suspendija. 6. Antas. 7. Vata. Galvosuko Nr. 1 atsakymai

pus ir kitas priemonės 10.000 dol. per dvejis metus sukelti.

Studijų savaitėi metmenis paruošė Julius Tijūnelis, Robertas Bilevičius ir Aleksandras Valavičius, pasiūlydami lietuviškas temas rytinei programai, bendrines popietinei, o vakarinėms ir daugiau vaizdų ir informacijų apie Braziliją, kurion pirmą kartą atvyktų tiek daug lietuvių jaunimo iš kitų kraštų.

Transporto bei turizmo reikalus siūlė Aurora Draugelytė, Oleg Shukowski ir Laima Vosiūlytė, stengdamiesi išnarplioti painių dalyvių pervežimo iš Argentinos ir Urugvajaus, vietinio susisiekimo São Paule ir pokongresinių kelionių po Brazilijos galimybes.

Ankstyvesni pasisakymai aiškiai parodė, kad su kongreso ruošą netiesiogiai rišasi ir visos lietuvių kolonijos Brazilijoje pagyvinimas. Todėl Hernani Abbruzzini, Robertas Magila, Luiz A.de Andrade ir Klaudijus Dilys svarstė bendrai lietuvių didesnio apjungimo ir įtraukimo sritį, o Audra Vosiūlytė, Laima Vosiūlytė, Elena Bareišytė ir Jonas Silickas savo dėmesį skyrė jaunimui. Abiejų būrelių išvados panašios:

Remiantis lietuvių kartoteka, reikėtų stengtis užmegsti ryšius su didesniu lietuvių šeimų skaičiumi laiškais, telefonu; ruošti lietuvių susitikimus įvairiuose bairuose ar miesteliuose, teikiant žinių apie kongresą, prašant sumanymų; rengti vilose ar kitose vietovėse lietuvių meno ir kultūros parodas ir ten siųsti tautinių šokių grupes; krautuvėse, parapijose, mokyklose išsklaidyti užrašus ir plakatus ryšium su folkloro ar kitomis temomis paruošti pokalbius mokykloms, o šeimoms ir kitiems dalinti informacinius lapelius ar knygeles; pardavinėti lietuviškais motyvais ir kongresą skelbiančias vėliavėles, ženklus, o per sužinojimo priemonės - radiją, televiziją informuoti publiką bendrai; kiekviename baire surasti atsako-

mingą asmenį, kuris informuotų savo apylinkės žmones; suruošti didelę šventę, pavyzdžiui Ibirapueros salėje, ir varyti plačią propagandą.

Organizacinės truktūros projektą pristatė Arūnas Steponaitis, Jonas Lukoševičius ir A. Saulaitis. Kaip ir pirmųjų kongresų (1966 ir 1972 metų), taip ir trečiojo galutinė atsakomybė būtų Pasaulio Lietuvių Bendruomenės, kartu su Pasaulio lietuvių jaunimo sąjunga, įsteigta II PLJ Kongrese. Visam ruošos darbui vadovautų mažas komitetas, susidedęs iš kraštų atstovų: Brazilija 2, Argentina 2, Urugvajus 1, Pas. Liet. Jaunimo Sąjunga 1, PLB 1 ir Š. Amerika 1, viso 8 asmenys. Šis komitetas rinktųsi ketletą kartų per metus esminiams klausimams spręsti.

Brazilija kaip ir kiti kraštai, turėtų savąjį kongreso komitetą, kurį sudarytų, pagal projekto autorius, visų lietuvių organizacijų atstovai (apie 10 asmenų), didesnių ir veiklesnių bairų ar vietovių atstovai (apie 10 asmenų) ir II PLJK atstovai (18 asmenų). Šis komitetas išrinktų 5 ar 7 asmenų valdybą; o likusieji pasiskirstytų po septynias komisijas: studijų savaitės, finansų būstinės, informacijos ir ryšių, nakvynių-transporto, programos ir jaunimo reikalų.

Jau apie 7 val. vakaro studijų diena baigėsi įvertinimu, pastabomis. Sekanti studijų diena numatyta gruodžio 9, sekmadienį, p. Tijūnelių vasarvietėje Bragança Paulista, išvykstant iš Zelinos 8 val. ryto. Esminę programos dalį sudarys čia minėtų būrelių tolimesni pranešimai.

Šioje studijų dienoje dalyvaavę asmenys dar nesudaro tų komisijų, bet tik ruošia jų veiklos ir atsakomybės gaires. Sekančiais studijų dienomis jie kvies daugiau asmenų talkai. Šį kartą dalyvavo trys pirmojo kongreso (1966 m.) atstovai, šeši antrojo atstovai ir 13 antrojo dalyvių

ALGIMANTAS

VINCAS PIETARIS

SKAITYTOJO ŽODIS

PASSEIO AO HOSPITAL DAS CRIANÇAS DEFEITUOSAS EM COTIA

„Pequeno Cottolengo”

A visita foi uma grande novidade para nós que estamos nos preparando para o juramento dos escoteiros e bandeirantes.

Êles são maravilhosos.

Sabem sorrir muito bem e posso dizer que até melhor que nós. Êles ficaram muito satisfeitos com a nossa apresentação e pediram para voltarmos mais vêzes.

Fiquei comovida da paz de espirito que aquelas criaturas, defeituosas e afastadas do mundo possuem e encaram a realidade com grande seriedade.

Danute Silickas

A presença do nosso grupo de danças „Rūtelė”, no instituto das crianças defeituosas de Cotia, eu acho, que nós levamos muita alegria para elas.

Ao chegarmos lá nós nos dividimos em 2 grupos: das meninas, que foi visitar a parte das meninas, e o grupo dos meninos que foi visitar a parte dos meninos.

Os meninos conheceram os dormitórios das crianças e também salas de aula e o refeitório, após isso, fomos distribuir balas, beixigas e pirulitos que foram retribuidos com sorrisos contentes.

Após algum tempo nós nos aprontamos e fomos dançar, primeiramente na parte dos meninos e depois na parte das meninas.

Na parte das meninas além de dançarmos também cantamos um pequeno canto e as crianças retribuíram com 2 cantos.

Eu sentia muita pena em vêr êles defeituosos e sem poder ajudá-los mas via que em seus olhos reinava a alegria com a nossa simples presença.

Após nos despedirmos de todos fomos à um sitio onde assistimos uma

missa, com batizado, voltando mais tarde para a Capital.

Luiz Nanartonis

Eu acho que a nossa presença para as crianças defeituosas trouxe-lhes a alegria. Demos balas às crianças, e pirulitos, beixigas e carrinhos, com os quais as crianças ficaram muito agradecidas.

Logo após darmos umas voltas por alí, nos trocamos e fomos dançar.

Dançamos na parte reservada aos meninos e logo após na parte das meninas. Nesta, depois de nossa dança, elas nos cantaram três cantos que nós apreciamos muito.

Deu me muita pena de alguns dêlê e chegou a me comover bastante, pois alguns dêles nem se mexer podiam.

Ao irmos embora do Instituto, fomos ao sitio, onde brincamos um pou-

co. Depois houve a missa com um batizado. Após isso fomos embora.

Wilson Lonaro

Domingo foi um dia maravilhoso, pois fomos visitar as crianças defeituosas.

Fiquei muito triste por ver que aquelas crianças não podem fazer nada que podemos, mas ao mesmo tempo fiquei alegre, por poder dar um pouquinho de mim um pouquinho, de carinho e de alegria.

Mas isso foi muito bom, porque assim aprendemos a valorizar as coisas que temos, por ver aquelas crianças se contentarem tanto por tão pouco.

Sandra Berber

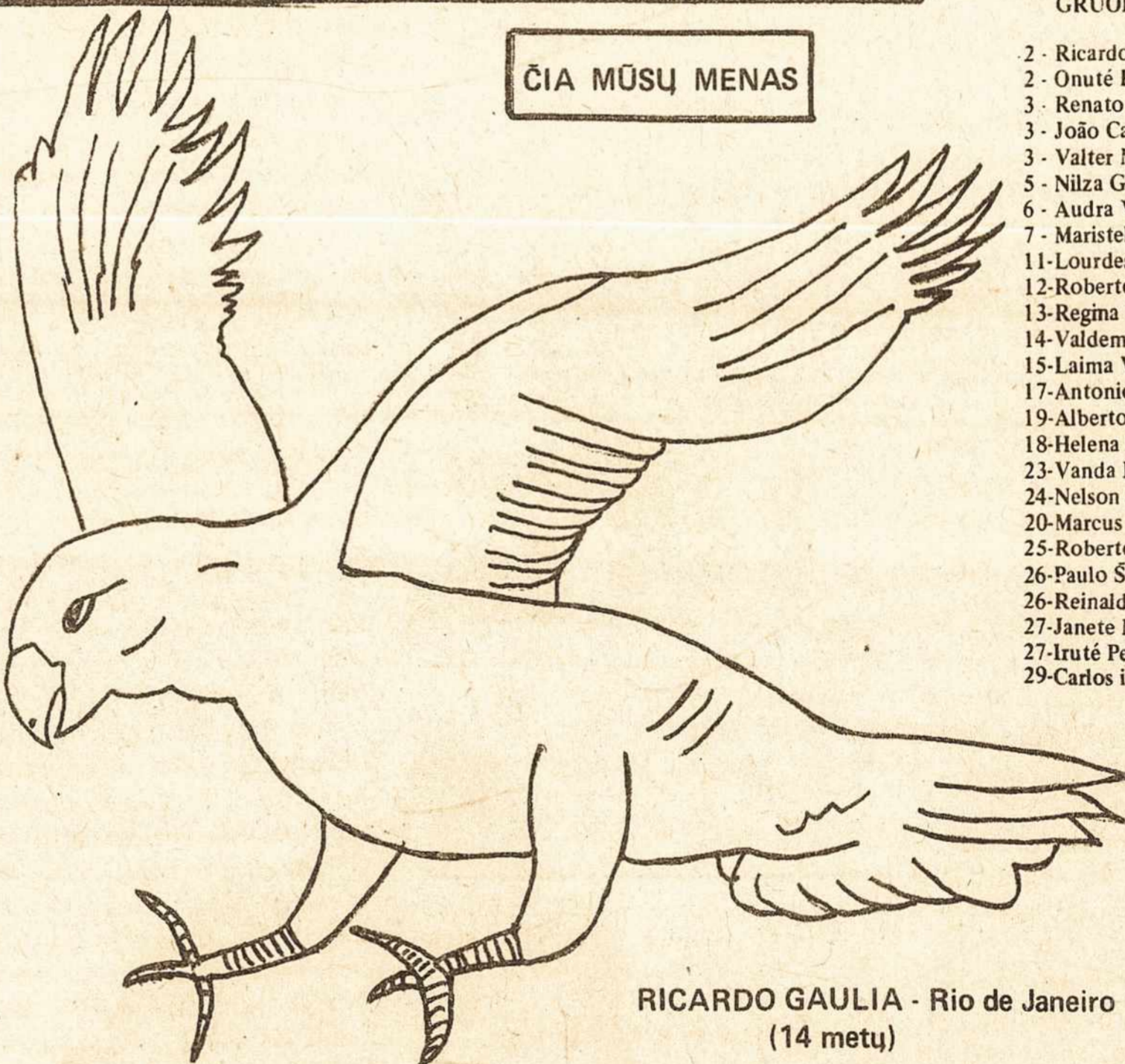
LAPKRIČIO GIMTADIENIAI

- 1 - Sonia Patinskas Katko
- 4 - Vera Balčiūnas
- 4 - Vito Balčiūnas
- 4 - Regina Kutka
- 5 - Roberto Magila
- 10 - Sandra Saldytė
- 12 - Vanda Pilipavičiūtė
- 13 - Paulo Dovydasukas
- 13 - Vera Lúcia Karašauskas
- 13 - Eduardas Mekšėnas
- 13 - Jonas Lukoševičius
- 15 - Roberto Godliauskas
- 16 - Wagner Spuras Peixoto
- 17 - Arūnas Steponaitis
- 17 - Jonas Rikardas Bagdžius
- 18 - Regina Remenciūtė
- 19 - Luis Antonio Ramoska
- 25 - Celso Joteika Galvão
- 25 - Sonia Andruskevičius
- 26 - Francisco Šukys
- 28 - Monika Maria Šaulys
- 28 - Neide Navickas
- 28 - Monika Klimavičius
- 29 - Rosália Maria Karašauskas

GRUODŽIO GIMTADIENIAI

- 2 - Ricardo Lazdasukas
- 2 - Onutė Petraitytė
- 3 - Renato Grunauer
- 3 - João Carlos Magila
- 3 - Valter Mikalkenas
- 5 - Nilza Guzikauskaitė
- 6 - Audra Vosylūtė
- 7 - Maristela Žutautaitė
- 11 - Lourdes Paunksnis
- 12 - Roberto Bilevičius
- 13 - Regina Šlepetytė
- 14 - Valdemar Kalnaitis Rudoi
- 15 - Laima Vosyliūtė
- 17 - Antonio Baltušis
- 19 - Alberto Eimantas
- 18 - Helena Bareišis
- 23 - Vanda Bajorinaitė
- 24 - Nelson Šmitas Masella
- 20 - Marcus Sauka
- 25 - Roberto Bareišis
- 26 - Paulo Šlepetys
- 26 - Reinaldo Putvinskas
- 27 - Janete Nikitin
- 27 - Irutė Petraitytė
- 29 - Carlos ir Silva Grunauer

ČIA MŪSŲ MENAS

RICARDO GAULIA - Rio de Janeiro (14 metų)

NUSPALVOK ŠĮ PIEŠINĮ...

IRUTĖ ir KĘSTUTIS

D. BASTYS

Literatūra · Dailė · Morkūnas

Liūnės Sutemos "Badmetis"

PR. NAUJOKAITIS

(Tėviškės Žiburiai)

Ankstyvesnėji trys šios poetės rinkiniai buvo: "Tebūnie tarytum pasakoj" (1955), "Nebėra nieko svetimo?" (1962) ir "Bevardė šalis" (1966).

Liūnė Sutama per visus keturis rinkinius eina tuo pačiu keliu. Idėjiniu atžvilgiu — tai yra savęs jieskojimas prarasto atsi-neštinio vidaus pasaulio fone.

Ji kalba vaizdais, peizažais, kuriuose apstu gamtos motyvu, tekančio laiko bruožų, pasakų ir dainų elemento. Tie vaizdai yra dinamiški, nuolatos besikeičią spalvomis, nykimo ir atgimimo, naujos gyvybės bangomis. Vaizdo ritmika yra ramiai tekanti, išsiliejanti lyg potvynis iš krantų į plačias lygumas.

Deginimo motyvai jos lyrikoje gana gausūs. Turi sudegti nudžiūvęs beržas, sudegti miestai. Tik iš pelenų kelsis nauja gyvybė. Iš sudegintos korpaitės medinio paukščio pelenų gims feniksas — naujos gyvybės simbolis. Ant sudegusio miesto slenksčių ir pamatų šildosi lyrinė herojė nuo zvarbios ryto šalnos. Taigi po gaisro likusiuose griuvėsiuose plazda naujo, gražesnio gyvenimo viltis.

Jieskodama savo asmenybės pripildymo, poetė siekia vienvės. Vienatvė dažnai identifikuojama su laisve, kuri yra žmogaus išsiskleidimo pagrindas. Ir tame nuolatiniame jieskojime ji atsiduria Bevardėje šalyje, niekeno žemėje, tarp Jūsų ir Anų (labai migloti, neaprežti simboliai). Niekeno žemės motyvas vedamuoju siūlu eina per visus keturis L. Sutemos rinkinius. Ta niekeno žemė yra ne geografinė erdvė ar vieta, bet vidaus būseną, kurioje poetė jaučiasi išaugusi "austinį atsiminimų rūbą", sudėvėjusi "medines klumpaites". Ir suklijuotus praeities vaizdelius ji atidoda vėjams išpustyti, išžarstyti. Tada jai darosi smagu, ji išseina į naujus jieskojimus, į didelę nykumą, kur viešpatauja amžina ugnim rusenanti sausra. Ir toje sausrroje kyla nenumaldomas noras deginti daiktus, išdėliotus lyg senienų krautuvėj, daiktus, kuriems net žodynuose nėra žodžių. Tas deginimas turi būti naujos gyvybės pradžia: reikia leisti sudegintam beržui augti, prarastiem daiktam grįžti. Laikas degti kuorų ugnis, kurios bus išpėjimo ženklas sau pačiam.

Tai tokia pagrindinė L. Sutemos poezijos filosofinė linkmė.

Poetė nori likti Niekeno žemėje, kur nebūtų namų, kurių nereikėtų palikti ir ilgėtis. Lyrinė erdvė pasilikusi tokio pat platumo kaip ir ankstesniuose rinkiniuose, bet žengiamas žingsnis į gelmę. Psichinės būsenos bruožai ryškiami naujais simboliais. Išskyla akmens simbolis. Žydintis šešėlis, pasėti ir patys pasisėję žodžiai, griaustinio lietum iškiepyta palangė, žaibu iškiepyta sausa lazda, medinė batsiuvio koja, ravimos piktžolės, darželiuose auginamos plastikinės gėlės, padegto miesto kibirkštys, žvaigždėmis pradeginančios nakties skliautus, sudeginimu ginamas miestas nuo alkanų vilkų — ištisas turtingų simbolių pasaulis.

Tikrovės vaizdai gana dažnai gauna surrealistinių bruožų. Tokio pobūdžio yra ilgesnis eilėraštinis "Pasveikinimas" ir ištisas ciklas "Savaitgalio žaidimai". Tie vaizdai darosi gyvi ir įtaigūs dėl ironijos, sarkazmo ir kontrastų. Melas ir tiesa dažnai reiškiami tuo pačiu vaizdu, sunaikinimas, sudeginimas gretinamas su augimu ir nauja gyvybe, vaismedžių iškirtimas — su naujų medžių idiegimu. Ypač vykusiai ironija yra įtaigiai šiurpiuose "Badmečio" vaizduose: įsiklausyk, kaip ramiai kvėpuojam, kaip giliai mes kvėpuojam, skelete ir pienės žiede —

Badmetis —
viskas tapo valgoma:
vėjo malūnai, stiklo kalnai,
pienės, žolė pakelėje,
automobilių skeletai,
paukščių kaliausės,
beviltiškai raminanti
violetinė spalva
ir dagilių spraksinčios sėklos...
tamsu — tamsu — tamsu —

Badmetis —
viskas tapo valgoma...
Ir kodėl turėčiau išsaugot tave?
(77-82).

Liūnės Sutemos lyrika įkandama tik labiau literatūriškai išprususiam skaitytojui. Jos turtingas metaforų ir simbolių pasaulis turi įtaigios jėgos. Tačiau daug simbolių yra ir sunkiai suvokiamų. Kraštutinis individualizmas jaučiamas ir idėjiniuose sprendimuose.

Liūnė Sutama, **BADMETIS**. Eilėraštinis. 300 egz. tiražu išleido Jūrų Skautijos Korporacija "Gintaras" Čikagoje 1972 m. Spaudos darbą atliko M. Morkūno spaustuvė. Aplanką nupiešė Dalia Lukošūnaitė. Leidinio geras popierius, kieti viršeliai. 86 psl. Kaina nepažymėta.

Nežinomo autoriaus iš okupuotos Lietuvos

Lietuviška vasara

Skaisčiai šviečia saulė
Iš melsvos padangės,
Nuo švelnaus vėjelio
Sušlama klevai.
Ko sode nurimo
Paukščiai giesmininkai,
O, pavasarėli,
Kur tu nuklydai?

Ar tau nusibodo
Obelims žydėti,
Ziedelius lankyti
Margu drugeliu;
Kvėpėti alyvom
Po seklyčios langu,
Beržą aprėdyti
Drabužiu žaliu?

Už drabužį žalią
Ir už žiedo kvapą,
Vasara alygins
Savo šiluma.
Tegul žiemkentėlis
Stiebiasi ir auga,
Obelis augina
Vaisių paslapčia.

Sidabrinės rasos
Ant žalių lapelių
Tartum asarėlės
Spindi nuostabiai.
Anksti rytą kėlė,
Žiogai čirškia, groja,
Saulės spinduliuose
Linksminas drugiai,
Lygios lankos moja,
Žaluma vilioja
Juodmargės sustoti,
Kur daugiau žolės;
Atsigers prie upės,
Troškulių pajutę,
Vandenėlio tyro
Kiek tiktai norės.

Pievoje suskamba
Šienpjovėlių dainos,
Po žvangučiais dalgių
Virsta dobilai.
Griežlė, pabaidyta
Iš lizdelio savo,
Ar sugrįš nakvoti
Vakare vėlai?

Saulė kai pakyla
Į žydrynę augštą,
Vėjas nudžiovina
Raseles visas,
Pavėjui pakvimpa
Aromatas šieno, —
Trumpam užmiršti tu,
Kad žemėj esas.

Siaurutis takelis
Per laukus vingiuoja,
Aš žinau neklausęs,
Kur jisai nuves...

Eisiu paragauti
Sauso šieno kvapo,
Nors paeit reikėtų
Ir geras varsnas.

Jaunos grėbėjėlės
Juokiasi, kvatoja
Kraudamos šienelį
Į kupetėles.
Putpelė nutilo,
Parugy čiauškėjus,
Nežinia, kur savo
Vaikelius suras...

Užkukuok, gegute,
Dar nors vieną sykį,
Man primink gražumą
Buvusių dienų...
Vasaros sutikti,
Kur banguoja javas,
Į laukus plačiuosius
Pažiūrėt einu.

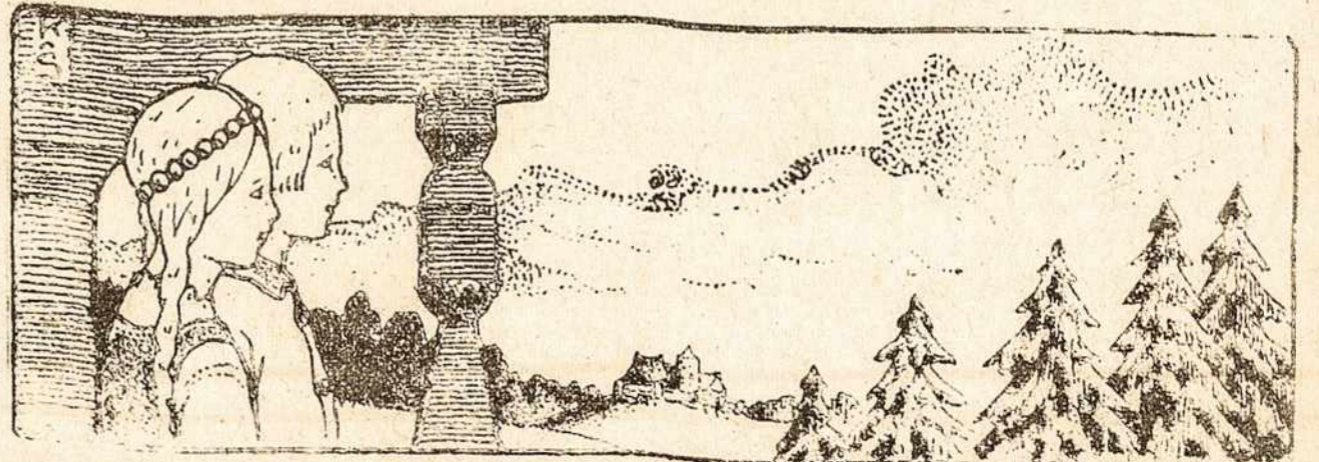
Bala žiemkentėliai,
Sunkiai galvas lenkia,
Kai vėjelis pučia
Iš pietų šalies.
Džiaugiasi sėjėjas,
Rudenį pasėjęs,
O dabar plovėjas
Pasidžiaugt galės.

Greit išplauks kombainai,
Lyg laivai į jūrą,
Birs auksinis grūdas
Kaip lietus skalsus.
Šviežios duonos kvapas
Kvies prie stalo sėstis
Vakare iš darbo
Grįžusius visus.

Vasarojus svyra,
Iš šaknų išvirsta.
Šiaudas neišlaiko
Varpos didelės...
Kai pilni aruodai
Skelbs turtingą derlių,
Žemę už duosnuma
Žemdirbiai minės.

Vainiką nupinsiu
Iš auksinių varpų,
Kai kris paskutinis
Nukirstas rugys...
Parnešęs kabinsiu
Virš seklyčios durų.
Tegul vasarėlė
Man jisai primins.

Palinguos ant smilgos
Laumžirgis nutūpęs,
Ant senos smilgelės,
Likusios vienos.
Kuri pasiliko
Pievoje linguoti,
Lauks pilkos išauštant
Rudenio dienos...

RIO DE JANEIRO

● Sekmadienį, lapkričio 11, po lietuviškų pamaldų katedros parapijos salėje apie 60 lietuvių ir keletas jų draugų žiūrėjo filmą „Penktoji Tautinė stovykla“ susukta JAV-se po 1968 metų lietuvių skautų ir skaučių stovyklos. Kolonija išnuomavo 16 milimetrų prožektorius, savo įnašais užmokėdami už nuomą. Nors filmas buvo rodomas tuoj po pamaldų, visi atidėjo pietus ir maloniai klausėsi, dainų, pasakojimų, žiūrėjo vaizdus. Pamaldas laikė ir filmą į Rio nuvežė kun. A. Saulaitis, iš São Paulo, pavaduodamas Rio kleboną prel. P. Ragažinską.

Pamaldos buvo kolonijos užprašytos už paskutinių metų mirusių lietuvių; kurių vardai ir pavardės buvo pradžioje Mišių perskaitytos.

● Prie „Mūsų Lietuvos Mažiesiems“ bendradarbių ta proga prisidėjo Luiz ir Rikardas Gauliai, kurių piešiniai pradėdami dėti šiame numeryje.

● Kristina Gaulytė šiais metais šešis mėnesius praleido JAV-se, studentų mainų programoje. Gyveno pas šeimą netoli Columbus, Ohio, ir namo grįžo gerokai pramokus anglų kalbos.

● Janė Žaidytė, studijuojanti pianiną konservatorijoje ir dėstanti pradžios mokykloje, dalyvavo pianino konkurse, kuriame atliko privalomus ir jos pasirinktus kūrinius, įskaitant Bacho ir Villa-Lobos muziką. Pasiekė konkurso baigmę, kuri įvyko Salvador, Bahia. Ten išbuvo aštuonias dienas.

● Namuose šiuo metu serga p. Dubauskienė, viena iš veikliausių kolonijos narių.

● Kalėdaičius - paplotėlius galima gauti per Uršulę Gaulienę. Sekančios lietuvių pamaldos bus per Kalėdas.

● Ateityje lietuvių pamaldų proga bus rodomos skaidrės iš Lietuvos ir kitų kraštų lietuvių veiklos. Datą paskelbsim vėliau.

KALĖDAIČIAI IR MIŠIOS KALĖDOSE

SEKANČIOS LIETUVIŲ PAMALDOS KATEDROS KOPLYČIOJE BUS ŠVENČIAMOS KALĖDŲ DIENA, GRUODŽIO 25, 11:00 VAL. DAR NEGAVĘ KALĖDAIČIŲ - PAPLOTĖLIŲ KŪČIOMS GALI KREIPTIS Į P. URŠULĘ GAULIENĘ.

KONGRESO STUDIJŲ DIENA

Ketvirtadienį, lapkričio 15, Santa Izabel vietovėje virš 20 jaunimo aštuonias valandas svarstė III Pasaulio lietuvių jaunimo kongreso ruošos reikalus.

Pirmajame pokalbyje Brazilijos Lietuvių Bendruomenės valdybos pirm. Alfonsas D. Petraitis per 40 minučių apibrėžė Pasaulio Lietuvių Bendruomenės pradus, tikslus, veikimo būdus, dėmesio skirdamas jį jos įsikūrimo sąlygoms įvairiuose kraštuose. Dauguma studijų dienoje dalyvaujančių apie Bendruomenę mažai tebuvo girdėję. Tai paaikšėjo diskusijose, kurios tęsėsi beveik dvi valandas.

KAS PRIKLAUSO

Kiekvienas dalyvis iš eilės pasisakė, kaip jis įsivaizdavo Bendruomenę, ką buvo apie ją namuose ar kitur girdėjęs, o pabaigoje buvo visiems aišku, kad Bendruomenei iš esmės priklauso visi lietuvių kilmės asmenys laisvajame pasaulyje, kad ji nėra organizacija (nors ir turi tarybas bei valdybas), o visų lietuvių junginys Brazilijos LB įsikūrimo ar atgaivinimo sunkumai priskirtinai netiksliai pristatytum jos pobūdžiui, nes daug ją suprato kaip kitų organizacijų priešingybę ar „superorganizaciją“.

SKATINTI VIENYBĘ

Iš pasisakymų apie Bendruomenę iškilo ir kiti Brazilijos lietuvių kolonijos klausimai. Noretas pasisakė, kad pagrindinis jaunimo uždavinys turėtų būti skatinti lietuvių tarpe vienybę, nes daug kas lietuvių organizacijas įsivaizduoja kaip „conjuntos de briga“ - peštynių vienetais. Vėl siūlytas lietuvių klubas, kurį būtų galima nurodyti kaip nuolatinę lietuvių susitikimo vietą. Kalbėta ir apie teatro reikalingumą bei įvairesnę kultūrinę programą, papildančią jaunimo tautinius šokus.

Tęsinys 5 psl.

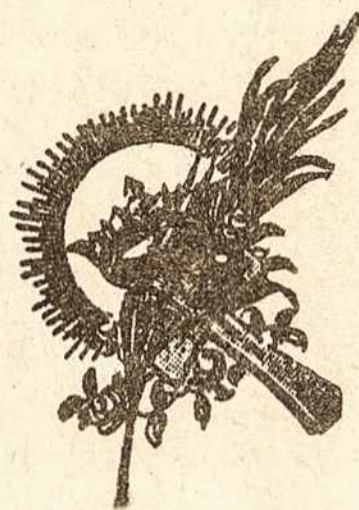
DIDELIŲ ŠEIMOS MIŠIOS

Gruodžio 6 dieną, 19 val. V. Zelinos bažnyčioj giedotinės Mišios už Didelių šeimų mirusius. Jonas Didelis į jas kviečia gimines ir pažįstamus.

GRAŽUS FILMAS ZELINOJE

Šį penktadienį, lapkričio mėn. 23 d., Jaunimo namuose 20:00 val. bus rodomas lietuviškas garsinis ir spalvotas filmas „Penktoji Tautinė stovykla“. Įėjimas nemokamas.

MŪSŪ ŽINIOS

Lapkričio 18 dieną mirė a.a.

KOSTAS MEŠKAUSKAS

beveik 74 metų amžiaus, sunkiai sirgęs kone metus laiko. Gyveno Parque Continental, prie Osasco. Palaidotas Morumbí kapinėse.

Žemaičių žemės sūnus, Brazilijon atvyko po II pasaulinio karo. Savo darbštumu ir sumanumu, nuoširdžiai padedamas savo žmonos Vandos, Velionis turėjo net trejetą modernių mašinraščio mokyklų. Tose mokyklose lietuvišką jaunimą mokino neimdamas atlyginimo. Pats, iki buvo pajėgus, dalyvavo lietuviškame kultūriniame gyvenime ir veikloje, paremdamas ją ir pinigais.

Liko liūdinti žmona Vanda ir du sūnūs.

Septintos dienos mišios bus šį šeštadienį Zelinoje 20.30 valandą. Draugai ir pažįstamieji prašomi dalyvauti.

Mirus a.a.

KOSTUI MEŠKAUSKUI

Velionio liūdinčiai žmonai p. Vandai Meškauskienei ir sūnams nuoširdžią užuojautą reiškia

Vladas Steponaitis ir šeima

MIRĖ

Lapkričio 2 d. ANA ANDRIUŠKEVIČIENĖ, sulaukusi 84 metų amžiaus. Palaidota Lapos kapuose, gyveno Vila Anas tácio.

Apie tą laiką mirė ir SOFIJA ŠPAKAUSKIENĖ, 73 metų amžiaus, gyvenusi taip pat Vila Anastácio.

DIDŽIAI GERBIAMUS

ONĄ VERĄ IR JONĄ TATARŪNUS

SIDABRINIŲ VESTUVIŲ PROGA. LAPKRIČIO 21 DIENĄ, SVEIKINAME, LINKĖDAMI DIEVO PALAIMOS, ILGIAUSIŲ METŲ IR DŽIAUGSMO GYVENIME.

L.R.K. ŠV. JUOZAPO BENDRUOMENĖS VALDYBA

MIELĄJĄ SAVO SEKRETORĘ

ONĄ VERĄ IR JONĄ TATARŪNUS

MININČIUS SIDABRINĘ SUTUOKTUVIŲ SUKAKTĮ, NUOŠIRDŽIAUSIAI SVEIKINAME IR LINKIME VIEŠPATIES MALONĖS GAUSOS SU GERA SVEIKATA, BEI ILGIAUSIŲ LAIMINGŲ METŲ!

LIET. KAT. MOTERŲ DRAUGIJOS VALDYBA

VERGIJOS KRYŽKELIUOSE

(Tąsa iš praeito Nr.)

Stefanija Rūkienė

Nieko jau mums nereikia: nei pagalvės, nei patalynės, nei rankšluosčio. Miegame apsirėngę su tais pačiais drabužiais, su kuriais po balas braidome. Kaip greitai galima viską iš žmogaus atimti. Gaisras žmogaus negali nuskriausti taip, kaip komunistinė valdžia. Po gaisro lieka gimtoji žemė po kojomis, draugai ir pažįstami, kurie nukentėjusį sušėpia ir neapleidžia sunkiose valandose. O čia žmogus laikomas vietoje darbinio gyvulio.

Greit vėl kelia ir ragina darban. Pakylame ir slenkame, bet jau neskubame, nes mūsų kojos jau nebe paklusnios. Nešame šlapią žolę iš balos ir krauname į krūvutes. Kiti darbininkai krauna žolę ant valakuškos ir veža į pakilesnes vietas. Tas laikas šliaužia taip jau lėtai. Kad nors saulutė paskubėtų leistis žemyn ir sutrumpintų mūsų lažo dienele.

Tėvynėje šienapiūtės darbai teikdavo tik malonumą, o čia jau didžiausia kankynė. Grėbėme išdžiūvusį šienelį ir traukėme į plaučius lankų žiedelių svaigiančius kvapus. Buvome sotūs, o badas ir sapnuose nesisapnuodavo. Ir, tįjūnai niekam ant karčio nesėdėdavo.

KEDRO RIEŠUTAI

Jau ir vėl vakaras. Begrėdami prisiartinome prie didelio, šakoto ir gausiai baubukais aplipusio kedro. Žiūri ruseliai ir skujas ir seilė varvina. Mitka Harčenko su N. Šaraburovu neiškenčia, paprašo pavartyti jų pradalgės, o jie ruošiasi lipti kedran baubukų skinti ir žada visus pavaišinti. Mes sutikome grėbti ir jų pievos plotą. Abu berniokai išlipo kedran ir priskynė daug baubukų. Krepšelių neturėjo, tai laimikį susipylė į apatinius marškinius, užrišė jų apačią. Jie mus pasivijo jau einančius į stovyklą.

Atėję tuojau pripylė sibirinių riešutų į laužą ir ėmė juos kepti, nes kepti kedro riešutai daug skanesni ir apdege lengviau lukštenasi. Iškepę visus darbininkus apdalijo riešutais. Sėdime aplink laužą, gliaudome būkelius ir gardžiuojamės kedro grūdėliais, kurie didesni už saulėgražų sėklas, juodi, labai skanūs ir primena riešutus. Išsitepame sakais rankas ir veidus. Galvoju, kaip reikės nusivalyti tą smalą, nes nėra žibalo nei terpentino. Bet tai vieni niekai. Svarbu, kad skilvin įmeti skanų ir maistingą grūdą. Mes dar nemokame taip greit kedro dovanų lukštenti, kaip seni taigų gyventojai. Jie labai igudę ir gliaudymą atlieka meistriškai. Kedrų baubukai yra panašūs į eglėlių kankorėžius, kuriuose už kiekvieno žvynelio yra sėkla. Gliaudant žvynelį reikia atkelti ir išsiimti riešutėlį. Pats riešutas turi kietą odele, kurią nuo bran-

PETRAS ARMINAS -- lietuvybės ugdytojas

STEPAS VYKINTAS

Šiomet, rugsėjo 16 d., sukakto 120 m. nuo aušrininko, poeto ir vertėjo Petro Armino gimimo dienos. Taip pat prabėgo 80 m., kai P. Armino raštai pirmą kartą Tilžėje buvo išspausdinti. Šių dviejų sukakčių proga jaučiu pareigą pažvelgti į kuklaus lietuvybės ugdytojo ir poeto nueitą kelią.

Petras Arminas, pasirašinėjęs Trupinėlio slapyvardžiu, gimė 1853 m. aukščiau minėtą dieną Suvalkijoje, Desniškių km., Vilkaviškio parapijoje. Baigęs Marijampolės mokyklos pora klasių, 1869 m. jis įstojo į Veiverių pedagoginius kursus, iš kurių vėliau išaugo mokytojų seminarija. Čia pora metų pasimokęs, įgijo mokytojo teises. Šešetą metų mokytojavo Alvito ir Naujamiesčio pradžios mokyklose, o 1877 m. buvo paskirtas Marijampolės gimnazijos parengiamosios klasės mokytoju. Čia jis buvo pirmasis lietuvių kalbos mokytojas, nes jam buvo leista žemesnėse 4 klasėse dėstyti lietuvių kalbą. Sėkmingesniam darbui jis paruošė lietuviškų skaitinių knygą - chrestomatiją, pavadintą "Lietuviška rankknyge". Deja, rusų cenzūros ši chrestomatija buvo uždrausta spausdinti ne vien dėl lietuviškų raidžių, bet ir dėl jos patriotinio turinio.

Arminą rusų mokyklų vadovybė iškėlė į Augustavą mokytoju. Dėl sunkių gyvenimo ir darbo sąlygų P. Arminas jau anksčiau buvo susirgęs

džiova, o rusų persekiojamas dar labiau susirgo. 1884 m., atsisakęs pareigų, jis grįžo į Marijampolę ir čia netrukus 1885 m. kovo 18 d. pasimirė.

Bedirbdamas Marijampolės gimnazijoje, P. Arminas išitraukė į slaptą lietuvišką veiklą. Pradėjus "Aušrai" eiti, jis pasidarė uolus jos platintojas, o vėliau ir bendradabis.

Petras Arminas mūsų literatūroje labiausiai pasireiškė kaip poetas - vertėjas. Jis daugiausia vertė iš lenkų ir rusų kalbų.

Jis vertė A. Mickevičiaus "Gražiną", kurios nebai gė versti ir L. Kondratavičiaus "Piaštų dukterį". Ypač jis išgarsėjo "Kariškos senovės lietuvių dainos" iš "Piaštų dukters" vertimu. Ši daina virto populiaria liaudies daina. Ją nepriklausomybės laikais ne tik Lietuvos kariai, bet ir patriotinis jaunimas dainavo:

Tegul giria šlamščia, užia, tra-
ta-ta, tra-ta-ta,
O mes trauksim į karužę, tra-ta-
-ta, tra-ta-ta.

Sustiprinkim šiandien dvasią,
O ryt kraują liesim drąsiai.
Jokim -- geras laiks.

Labiausiai P. Arminas išpopuliarėjo I. Krylovo ir I. Krasickio pasakėčiomis, kurias jis vertė laisvai. Jo pasakėčios vėliau įėjo į mokyklų chrestomatijas, buvo įtrauktos į lietuvių kalbos programą. Nepriklausomybės laikais jas mokiniai at-

mintinai mokėsi, ypač pirmaisiais metais. Iš jo pasakėčių pažymėtinos: "Arkliai", "Keleiviai ir šunės", "Lapė ir liūtas", "Zuikis medžioklėje", "Sugėdinta lapė", etc. Jo pasakėčios pasižymėjo lengvu eiliavimu ir gražia kalba. Kas neatsimena apie tuos arklius, kurie vieną šaltą dieną sunkiai vežė namo šieną. Kaip jie išvertė balon vežimą ir kaip šlapią šieną vilkt reikėjo, o kol šienas neišdžiūvo, patys neėdę buvo. Moralas:

Kas nedirba, mielas vaike,
Tam nė duonos duot nereikia.

Jei P. Arminas būtų baigęs vidurinius ir aukštesnės mokslus ir jei džiova nebūtų peranksti jo pakirtusi, nėra abejonės, kad jis būtų buvęs ne tik vienas iš žymiausių mūsų poetų, bet ir vienas iš geriausių lituanistų kalbininkų. Tai liudija jo eilėraštis "Vilko veselija". Nors šiame eilėraštyje yra ir rusicizmų, kaip pvz. ženijasi, žėdnas, veselija, tačiau čia tiek gražių retų lietuviškų žodžių, kaip pvz. laukėtas, pulpė, kurie rodo P. Armino aukštą kalbinę kultūrą.

Baigdamas norėčiau užakcentuoti, kad Petras Arminas savo pedagoginiu lituanistiniu darbu ir poetiniais kūriniais nusipelnė žymaus aušrininko, lietuvybės ugdytojo vardo. Duok Dieve, kad tokių lietuvybės ugdytojų būtų tremtyje ir pavergtoje Tėvynėje, kaskart vis didesnė gausybė.

(Dirva)

V. IGNAS

VAIKAI

duolio reikia irgi pašalinti.

Virėja atneša virintą vandenėlį ir liepia vakarieniauti, nes ji neturinti laiko laukti. Nesudėtinga vakarienių malkų rinkimas ir poilsis būdose virto mūsų gyvenimo rutina.

Norėtuši dažniau pasmaguriauti kedro riešutais, bet labai sunku juos pasiekti.

SEKMADIENIS

Išaušo gražus sekmadienio rytas Sibiro taigoje. Šiaurės paukšteliai pliekia savo rytmetinės maldos giesmę. Girios ošimas, lyg koks orkestras, sparnuočiams akompanuoja. Saulytė, pabudusi iš gilaus nak-

ties miego ir išsimaudžiusi gailiose pievu rasose, tarytum, ragina toje gamtos darnoje prisiminti Tvrėjo esimą. Pabunda vergu sielos ir norime pamiršti alki nuovargi, skausmą ir mums piktuju žmonių padarytą širdyje neužgydomą žaizdą ir paskesti šventadienio ryto maldoje.

Deja, ir šventą sekmadienį pasigirsta grubūs mūsų varovų balsai: „Padjom, vstava!“. Ir tie padjomai visada palydimi šlykščiais keiksmiais.

Dabar karas, todėl niekas sekmadienių Sibire nešvenčia. Nutrūko kolchozininkams išėginės poilsio dienos. Visi turi iki nualpimo dirbti komunizmo pergalei ir jo viešpačius riebiai išlaikyti.

MŪSŲ ŽINIOS

LIETUVOS KARIUOMENĖS
ĮKŪRIMO MINĖJIMAS VILA
ANASTÁCIO, DR. BASANA-
VIČIAUS LIETUVIŲ MOKYK-
LOJE.

Šį sekmadienį, lapkričio 25,
14 valandą.

Programoje dalyvaus ir du
tautinių šokių ansambliai: NE-
MUNAS IR ŽILVITIS. Bus pa-
rodytos skaidrės ir gražus fil-
mas. Po programos Dr. J. Basa-
navičiaus Mokyklos Globėjų Bū-
relis ir Vila Anastácio moterys
visus dalyvius gerai pavaišins.

Tad maloniai kviečiame A-
nastácio, Lapos ir kitų bairų
tautiečius gausiai dalyvauti. Y-
patingai kviečiame dalyvauti jau-
nimą, susitikti ir susipažinti su
mūsų ir brazilų visuomenėje
pagarsėjusiais šokėjais, ir su jais
smagiai praleisti vakarą.

Rengėjai

DALYVAUKIME IMIGRANTŲ DIENOJE

São Paulo arkivyskupas, kard.
Paulo Evaristo Arns Tarptauti-
nę Imigrantų Dieną, pirmą Ad-
vento sekmadienį, gruodžio 2
dieną, 16 val. laikys šv. Mišias,
draug su įvairių kolonijų kape-
lionais, švenč. Sacramento baž-
nyčioje, Rua Tutoia: 1.125 (ge-
rai nuveža omnibus Avenida
Circular iš Largo São Francis-
co, prie katedros). Po Mišių
bus priėmimas ir įvairių tautų
folklorinių grupių pasirodymas.
Žada dalyvauti ir mūsų šokėjai.

Arkivyskupas kviečia ir lietu-
vius gausiai dalyvauti.

PASISEKĖ „VISUOMENĖS VEIKĖJAMS”

„Žilvičio” tėvų komitetas lapkri-
čio 18 pristatė São Paulo lietuviams
retą reginį — trijų veiksmų komediją
„Visuomenės Veikėjai”. Nežiūrint
smarkaus lietaus, apie 250 asmenų
ilgojo savaitgalio sekmadienio vaka-
rą paskyrė teatrui, tokiu mastu jau
seniai matytam São Paulo scenoje.
Vaidintojai veikiai sukėlė žiūrovų
dėmesį, ir šie jau po antrojo veiks-
mo gausiai plojo, padrašindami ak-
torius megėjus sklandžiai užbaigti
vaidinimą nuotakingu trečiuoju veiks-
mu.

Įžangos žodyje „Žilvičio” steigė-
ja Magdalena Vinkšnaitienė paaiški-
no, kad sesutės Silvana ir Liucija
Banytės paskambins lietuvių liau-
dies žaidimo „Pasėjau žilviti” melo-
dija, kuria prieš dešimtį metų pradė-
tas šis lietuvių kultūrinis sambūris.
Lėtai atidarytoje scenoje stovėjo tau-
tiniais rūbais pasipuošę pirmųjų žil-
vičių tuzinas, pradėjęs burtis apie
M. Vinkšnaitienę dar priešmokykli-
nio amžiaus būdamas. Kiek skubota-
tai, bet sklandžiai paskaitė lietuvių
poezijos pyne, parinktą pagal kiek-
vieno skaitytojo būdą ir iškalbą.
Neretas pasižiūrėjo į scenos užrašą
„Žaliuok, Žilviti, ir žadink lietuvių
tautinę sąmonę”, ir į gražų jaunimą,
veikliai dalyvaujantį lietuviškame gy-
venime.

Komedijos autorius Vytautas A-
lantas pastebė: „Tokių „visuomenės
veikėjų”, kokie vaizduojami šioje
pjesėje, gali rasti kiekvienoje pasau-
lio dalyje gyvenančių lietuvių visuo-
menėje; todėl ir veikalo režisūra gali
suteikti pasistatymui ryškesnį ar ne-
tokį ryškų vietinį koloritą. Dėl tos
priežasties nenurodoma ir veikimo
vieta.” Režisierė M. Vinkšnaitienė
tiek tekstą, tiek dekoracijas pritai-
kė Brazilijai. Publika gerai pasijuo-
kė, išgirdusi apie „Casas Pernambu-
canas” pardavėją. Bet ir paties veika-
lo mintis — lietuvių namų statyba —
kolonijai aktuali, dėl ilgamečių pa-
stangų įgyti nuosavą stovyklavietę.

ŠIO NUMERIO

GARBĖS LEIDĖJAS
LIETUVIŲ KATALIKŲ MOTERŲ DRAUGIJA
PER DAUGELĮ METŲ IŠTIKIMAI REMIANTI MŪ-
SŲ LIETUVĄ, VISOMS L.K.M. DRAUGIJOS NARĖMS
IR JOS DARBSČIAI VALDYBAI.
NUOŠIRDŽIAI DĖKOJA M.L. ADMINISTRACIJA.

Nepraėjo nepastebėta ir jaunimo
padėtis, kuris nori jungtis savarankiš-
kai, nepriklausydamas nė vienai sro-
vei, ir dirbti bendrą darbą, įtraukda-
mas ar net suvienydamas įvairių pa-
žiūrų vyresnius ir „visuomenės
veikėjus”.

Igną Jovaišą, architektūros stu-
dentą, jaunimo būrelio vadovą ir
lietuvių namų projekto autorių (A-
rūnas Steponaitis), savo pusėn ban-
do patraukti kairiosios krypties Gau-
bą, baro savininkas ir Igno dėdė (En-
drikas Guzikauskas). Dešiniųjų įta-
kon, geruoju ar bloguoju, jaunimo
grupę pakreipti nori siuvyklos savi-
ninkas Drašutis (Aleksas Vinkšnaitis)
su Garšva, siuvyklos reikalų ve-
dėju (Vladas Zizas). Šalia visuome-
nės reikalų, veikėjai užsiima ir ro-
mantika, kartais stengdamiesi ja pa-
sinaudoti savo politiniams tikslams
atsiekti. Garšva peršasi ir prie Dra-
sučio dukters Rūtos (Irena Belape-
travičienė) kuri net savo tėvo neklaus-
so, priklausydama prie jaunimo grupės,
ir prie Mortos (Irena Skurkevi-
čiūtė) kuriai gudrioji Rūta paskuti-
niame veiksmo priperša Garšvą.

Igno sesers Danutės vaidmenį at-
liko Stasė Kamantauskaitė, aiškiai
parodydama savo teatrinį sugebė-
jimus, išvystytus per daugelį vaidi-
nimų. Joana Satkūnaitė gyvai ir nuo-
taikingai vaidino Živilę, Igno sužadė-
tinę; Joana Eimantienė ir Vincas V.
Banys papildė studentų klubo val-
dybos narių sąstatą, vaidindami Jū-
ratės ir Algio role.

Dauguma aktorių sugebėjo aiš-
kiai ir balsiai kalbėti ir buvo gerai
girdimi, nežiūrint griaustinio ir lie-
taus, siaučiančio lauke. Dekoracijos
buvo nesudėtingos, erdviai ir taikliai
išdėstytos, vaidintojai švelniai adv.
Vincio Tubelio grimoiti. Apšvieti-

mas pastovus ir geras, išskyrus, ka-
da veikėjai stovėjo scenos priekyje,
kur šviesų nebuvo ir nebuvo galima
regėti veidų bruožų.

Iš publikos, pertraukų metu ir po
vaidinimo, buvo girdėti, kad režisierė
veikalo veikėjams parinko labai
tinkamus aktorius. Arūnas Steponai-
tis, gerai pažįstamas São Paulo
scenoje, gi pernai buvo Brazilijos
jaunimo grupės vadovas kelionėje į
Š. Ameriką ir II Jaunimo Kongresą.
Išraiškomis ir judesiais gabiai pasiro-
dė ir drašiai vaidino Enrikas Guzi-
kauskas, Aleksas Vinkšnaitis ir Vla-
das Zizas. Išskirtinai pasirodė ir Ire-
na Belapetravičienė.

Šalia kitų „Žilvičio” tėvų komite-
to narių ir talkininkų, veikalo kopi-
jas aktoriams paruošė Emilija Ben-
doraitienė, skelbiminius piešinius An-
tanas Silickas, sufleravo Irena Skur-
kevičiūtė. Pertraukų metu dar buvo
platinami loterijos bilietai, o trys pa-
tenkinti žiūrovai išsinešė lietuviška
lėle, plokštelę ir knygą.

Pasibaigus veikalui, prel. Pijus Ra-
gažinskas, vienas pagrindinių kolo-
nijos veikėjų per beveik 40 metų, ša-
vo žodžiais pagerbė Žilviti ir jos stei-
gėja, kurią, Žilvičio ir vaidintojų
vardu sveikindamas, A. Steponaitis
pavadino „vienu svarbiausių Brazilij-
jos lietuvių kultūrinio gyvenimo
ramsčių”. Kun. Juozas Šeškevičius
publiką ragino susirūpinti ir pasirū-
pinti asmenimis, kurie talkintu to-
kiam darbui ir jį testų. Savo ruožtu
M. Vinkšnaitienė kvietė tėvus sekan-
tį sekmadienį įrašyti „Žilvitin savo
priešmokyklinio amžiaus vaikus (nuo
4 iki 7 metų), kad vėl būtų pradeda-
ma „iš naujo” su dar daugiau lietu-
viškojo jaunimo „Žilvičio” globoje.

LIETUVIŲ KATALIKŲ
BENDRUOMENĖS
CHORAS
MINĖS SAVO GLOBĖ-
JOS ŠV. CECILIJOS METI-
NĘ ŠVENTĘ GRUODŽIO 2

DIENĄ, SEKMADIENĮ. MINĖJIMO PROGRAMON ĮEINA:

11 VALANDĄ ŠV. MIŠIOS — SUMA .

PO MIŠIŲ

GARDĖS PIETŪS SU MENINE PROGRAMA

JAUNIMO NAMUOSE.

Visi tie malonumai kainuos tik 20 kruzeirų. Laisvų vietų
yra tik 100. Skubėkit įsigyti pakvietimus iš choro narių.

MŪSŲ
LIETUVA

NOSSA LITUANIA

Caixa Postal. 4421

01000 São Paulo. ESP

Diretor Responsável

DR. JOSÉ FERREIRA CARRATO

Redator Jonas Kidytas

Administrador P. Daugintis

METINĖ PRENUMERATA: 30 kr. GARBĖS PRENUMERATA: 150 kr.; Paskiro
numerio kaina: 60 centavų. Užuojautos ir sveikinimai nuo 10 kr., pagal didumą.
Dėl kitų skelbimų tartis su administracija.

Straipsnių ir korespondencijas redakcija taisy, pertvarko savo nuožiūra. Nenaudoti
raštai grąžinami tik autoriui prašant. Pavarde pasirašyti straipsniai nebūtinai išrei-
kia redakcijos ir leidėjų nuomonę. Už skelbimų kalbą ir turinį redakcija neatsa-
ko. Laikraštis spaudinamas antradieni. Todėl vietinės žinios ir pranešimai 9-10
pūsłapiams redakcijai įteiktini nevēliau, kaip iki pirmadienio pietų.